БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 209 (8949). • 1986 йил 6 ноябрь • пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллиги!

Улуғ Октябрга шон-шарафлар!

ОКТЯБРЬ ЙЎЛИДАН

Яна юртимизга байрам келди. Яна шаҳар ва қишлоқлар умумхалқ шодиёнасига тайёрланмоқда. Кўча-кўйлар, майдонлар, бино пештоқларида қирмизи байроқлар, лоларанг транспарантлар ҳилпирамоқда. Бу бизга эрк ва саодат берган энг қутлуғ айём — Улуғ Октябрь нишонаси.

Бундан олтмиш тўққиз йил муқаддам Ленин партияси раҳбарлигида оламшумул аҳамиятга молик бўлган ана шу тарихий воқеа эски тузумни таг-томири билан қўпориб ташлаган эди. Октябрь революцияси чинакам адолат тантанаси бўлди. Бу революция меҳнат аҳли энг эзгу орзу-умидларининг, озодликка, тенгликка, ёруғ кунга интилишининг мужассам ифодаси бўлди. Одам-одамни эксплуатация қилиши социал ва миллий ҳуқуқсизлик, ишсизлик ва саводсизлик ўтмишда абадий қолиб кетди. Тарихда илк бор шундай давлат бунёдга келдики, уни меҳнаткашларнинг ўзлари бошқармоқда, бу давлатда бирлашган барча халқларнинг дўстлиги мустаҳкам қарор топди.

Октябрь революцияси туфайли рўй берган кетма-кет ўзгаришлар бутун планетанинг социал қиёфасини тубдан ўзгартириб юборди. Жаҳон социализм системаси таркиб топди. Ҳамма қитъаларда миллий-озодлик ҳаракати жумбушга келди. Мамлакатимиз эса ўша шонли санадан буён ўтган салкам етмиш йил ичида асрларга татигулик катта ва қаҳрамонона йўлни босиб ўтди. Улуғ Октябрнинг сўнмас ёғдуси Советлар мамлакатидаги барча халқларнинг, шу жумладан ўзбек халқининг ҳам бахтиёр келажаги йўлини нурафшон этди. Бугунги кунда Ўзбекистон, шу жумладан пойтахт областимиз социал ва иқтисодий тараққиётда катта чўққиларни эгаллади.

Совет кишиларининг яратувчилик меҳнати натижасида шаҳар ва қишлоқлар кўркам қиёфага эга бўлди, аҳолининг турмуш фаровонлиги эса узлуксиз юксалиб бормоқда. Шу йил февраль—март ойида ўтган КПССнинг XXVII съезди халқимиз ҳаётида катта воқеа бўлди. Съезд партиянинг яқин ўн беш йилга мўлжалланган стратегик йўлини белгилаб берди. Унинг қарорлари совет кишиларининг ижодий ва меҳнат активлигини жўш урдириб юборди. Республикамиз ва областимизнинг ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, халқ зиёлилари бутун мамлакат меҳнаткашлари билан бирга партия амалга ошираётган қайта қуриш йўлини сабот билан ўтказиш, ана шу асосда социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга интилмоқдалар.

Байрам арафасида область меҳнаткашлари қўлга киритган ютуқлар ана шундан далолат бериб турипти. Шонли Октябрни областимиз пахтакорлари айниқса ёруғ юз билан кутиб олдилар. Улар йиллик план ва социалистик мажбуриятни ошириб бажариб, эл хирмонига 420 минг тонна «оқ олтин» тўкдилар. Пахтанинг 85 процентдан кўпроғи биринчи навларга топширилганлиги, ҳосилнинг 70 проценти машиналар билан териб олинганлиги диққатга сазовордир. Ўн иккинчи беш йиллик биринчи йилининг юксак хирмонида Чиноз, Ўрта Чирчиқ, Янгийўл, Пискент, Коммунистик, Бекобод районлари хўжаликларининг катта ҳиссаси бор. Агросаноат комплекси бошқа тармоқларидаги муваффақиятлар ҳам қувончлидир. Областимизда картошка, узум, пилла сотиш йиллик планлари муддатидан илгари бажарилди, умумиттифоқ фондига мева-сабзавот маҳсулотлари мўлжалдагидан ортиқ етказиб берилди, чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш ҳам илдам бормоқда.

Шу йилнинг тўққиз ойи ичида областимиз саноат маҳсулотининг умумий ҳажми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 5,2 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги эса 4,1 процент ортди. Социал тараққиёт ва аҳоли турмуш даражасининг юксалиши борасида амалга оширилаётган тадбирлар ҳам эътиборга лойиқ. Ўн иккинчи беш йиллик мобайнида ижтимоий истеъмол фондларини анча кўпайтириш назарда тутилмоқда ва уни аҳоли жон бошига ҳисоблаганда 1990 йилда 635 сўмдан ортиши кутилмоқда. Ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат ҳақи ҳам ортиб бормоқда. Шу беш йиллик охирига келиб барча оилаларнинг ярмидан кўпида ойлик даромад ҳар киши бошига ҳисоблаганда ўртача 125 сўмдан ортиқроқ бўлади. Икки мингинчи йилгача эса барча совет оиласини алоҳида квартира ёки уй билан таъминлаш вазифаси қўйилган.

Шуни ҳам айтиш керакки, халқ хўжалигини интенсивлаш изларига ўтказиш партия талаб қилаётган даражада жадал олиб борилмаяти, кўпгина меҳнат коллективлари ҳали ҳам қайта қуришга қўшилганлари йўқ. Маҳсулотларнинг сифати, ассортименти юзасидан аҳоли билдираётган эътирозлар камаймаяпти. Шунинг учун ҳам партия меҳнаткашларнинг диққат-эътиборини ишлаб чиқаришдаги амалий проблемаларга, шу проблемаларни ҳал этишда ҳар бир кишининг шахсий роли ва масъулиятини аниқлаб олишга қаратмоқда. Ҳамма жойда талабчанлик, меҳнат интизомини кучайтиришга даъват этмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқлари халқимиз учун иш программаси бўлиб янграмоқда.

— СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ АВЖ ОЛДИРИНГИЗ! ОЛҒА ҚАРАБ ҲАРАКАТ СУРЪАТЛАРИНИ ОШИРИНГИЗ, ХОТИРЖАМЛИК ВА БЕПАРВОЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГИЗ!

1986 ЙИЛ ПЛАН ТОПШИРИҚЛАРИНИ БАЖАРАЙЛИК! ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЯХШИ БОШЛАНИШИНИ ТАЪМИНЛАЙЛИК!

Жамият ҳаётининг барча соҳаларида юз бераётган ижобий ўзгаришлар, салбий ҳолатларга қарши олиб борилаётган дадил ва ошкора кураш ҳамма жойда партия XXVII съезди тарихий қарорлари астойдил қўллаб-қувватланаётганлигидан далолат бермоқда. Съезд қабул қилган ва ҳозир амалга оширишга астойдил киришилган улуғвор вазифалар жамиятимизнинг социал-иқтисодий ривожланишини жадаллаштиришга шак-шубҳа йўқ. Чунки бу вазифаларни бутун халқ жонажон иши сифатида қабул қилди.

КПСС ва Совет давлатининг тинчликни сақлаш, ядро хавфини бартараф этишга қаратилган ленинча ташқи сиёсати ҳам ҳамма ерда хайрихоҳлик билан қарши олинмоқда. Бу якдиллик ва хайрихоҳликни байрам арафасида меҳнат коллективларида ўтаётган тантанали йиғилишларнинг қатнашчилари бaралла изҳор этмоқдалар. Эртага улар умумхалқ байрамида қатнашиб, Улуғ Октябрь ишига, — Ленин ишига садоқатларини яна бир бор намойиш этадилар.

— ЯШАСИН УЛУҒ ОКТЯБРЬ ВАТАНИ — СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ!

— КПСС XXVII СЪЕЗДИНИНГ ЛЕНИНЧА ЙЎЛИДАН — КОММУНИСТИК БУНЁДКОРЛИК ВА ТИНЧЛИК ЙЎЛИДАН, ОЛҒА!

Л. ЛИ чизган плакат.

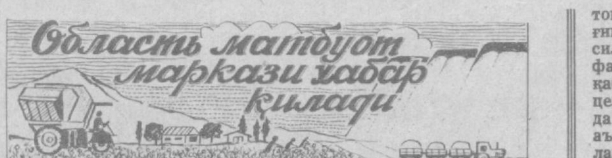

БЕКОБОД

◆ ҲАР КУНИ бекободлик пахтакорлардан ҳам ғалаба рапортлари келиб турибди. Давлатга 7630 тоннадан зиёд хом ашё топширган «Далварзин» совхози пахтакорлари эндиликда планга қўшимча яна 580 тонна «оқ олтин» етказиб бериб, ҳосилдорликни гектар бошига 32 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

«Коммунизм» колхози аъзолари эса 200 тонналик мажбурият олишди. Ҳозиргача улар уйган хирмон 2700 тоннадан ошиб кетди.

◆ РЕЖАНИ бошидан пухта олган «Победа» колхозининг хирмони ҳам юксалиб боряпти. Шу кунгача бу хўжалик деҳқонлари давлатга 4900 тонна хом ашё етказиб бердилар. Ҳосилдорлик ўртача 30 центнерни ташкил этмоқда. Бусалима Тўхтабоева, Мавлон Маматқулов, Қўшбоқ Абдувалиев сингари пахта усталари бошчилик қилаётган бригадаларда айниқса, мўл ҳосил олинди. Ҳозир бу колхозда оширилган мажбурият ҳисобига пахта топширилмоқда.

ҒАЛАБА

◆ **БУ ЙИЛ давлатга фақат юқори сифатли пахта етказиб беришни кўзлаб меҳнат қилаётган «Победа» колхози деҳқонлари ҳам маррага етдилар. Бу ерда ҳар гектар ердан 31,8 центнердан жами 1986 тонна «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Ҳосилнинг 75 проценти фақат биринчи сортга қабул қилинди. 84 проценти эса машиналарда терилди. Хўжалик аъзолари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб съездлар йилида гектарлар ҳосилдорлигини 34 центнерга етказишга сўз бердилар.**

ПИСКЕНТ

◆ ЙИҒИМ-ТЕРИМ бошланганидан буён пешқадамликни қўлдан бермай келаётган Охунбобоев номли колхоз деҳқонлари зиммаларидаги оширилган мажбуриятларини ҳам шараф билан бажардилар. 1635 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил йиғиштириб олиниб, давлатга 5732 тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб берилди. Бу ҳосилнинг 85 проценти ёки 4000 тоннаси биринчи сортга сотилди. Мавжуд 27 та терим машинасининг ҳар бирида ўртача 122 тоннадан пахта йиғиштириб олинди. Колхозда терим давом этяпти.

«ОҚ ОЛТИН» ВАТАНГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 5 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун машина терими — бир кунлик, бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Чиноз	0,41	117,69	0,02	108,04
Янгийўл	0,58	108,02	0,05	94,72
Ўрта Чирчиқ	0,26	107,78	—	118,28
Пискент	0,44	107,42	0,02	96,22
Коммунистик	0,45	102,32	—	111,14
Бекобод	0,65	100,19	—	81,53
Бўка	0,69	96,45	0,08	95,00
Оққўрғон	0,62	96,27	0,02	94,88
Ғалаба	0,56	96,11	0,09	108,29
Область бўйича:	0,54	101,87	0,03	99,26

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида маълумот (мавсум бошидан буён, планга нисбатан процент ҳисобида): Фарғона — 102,26; Сурхондарё — 93,47; Наманган — 92,76; Сирдарё — 90,54; ҚҚАССР — 87,18; Хоразм — 81,71; Андижон — 78,60; Жиззах — 74,53; Бухоро — 72,92; Самарқанд — 71,80; Навоий — 58,21; Қашқадарё — 55,51; республика бўйича — 82,26.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

ДЕПУТАТ БОШЛИҚ БРИГАДА ЗАФАРИ

ЧИНОЗ

◆ ИШНИ бошидан пухта қилган деҳқоннинг хирмони баракали бўлади. Буни «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози пахтакорлари ўз меҳнатлари билан исботлашмоқда.

Куни-кеча хўжаликдан яна бир хушхабар олдик. Деҳқонлар зиммаларига олган оширилган мажбуриятларини ҳам шараф билан бажардилар. Давлатга 4 минг 630 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. 1260 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36,7 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Ҳосилдорликни 41 центнерга етказган КПСС XXVII съезди делегати, СССР Олий Советининг депутати Фикрет Сефершаев бошчилик қилаётган бригада аъзолари бу ғалабага салмоқли ҳисса қўшдилар.

АРМУҒОН

БЎКА

◆ **РАЙОНДАГИ яна бир хўжалик — К. Маркс номли колхоз деҳқонлари ғалаба рапортига имзо чекишди. Бу ерда 1195 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 29,1 центнердан хом ашё йиғиштириб олиниб, давлатга 3475 тонна пахта топширилди. Бунинг 2445 тоннаси «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Эндиликда хўжалик аъзолари ҳосилдорликни 31 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.**

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

ЎРТА ЧИРЧИҚ

◆ РАЙОН пахтакорлари яна бир зафар қучдилар. Зиммага олинган юксак социалистик мажбурият ҳам ўринланди. Қабул пунктларига планга қўшимча 2 минг тоннадан ортиқ хом-ашё етказиб берилди. Жами хирмон эса 43 минг 500 тоннадан ошиб кетди

◆ ТЕРЕШКОВА номли колхоз пахтакорлари ҳозиргача ҳар гектар ердан салкам 34 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишди. Бу мажбуриятда белгиланганидан ҳам анча ортиқдир. Хўжаликда бу йил айниқса, терим агрегатларидан самарали фойдаланилди. Ўз агрегатига 150 тоннадан ошириб пахта терган Муҳиддин Зиёвиддинов, Ғофур Белиляев, Жаниш Жумабоев сингари механизаторлар ютуққа салмоқли ҳисса қўшдилар.

ҲАМИША ОЛДИНДА БЎЛАЙЛИК

Область партия комитетида ёш коммунистлар билан учрашув

ОБЛАСТЬ партия ташкилоти сафлари йил сайин салкам беш минг ёш коммунист ҳисобига кенгайиб бормоқда. Улар ишлаб чиқариш илғорлари, халқ зиёлиларининг муносиб вакилларидир. Партия комитетларининг секретарлари партияга янги қабул қилинган ёш коммунистлар билан мунтазам равишда учрашиб, суҳбатлашиб бормоқдалар. Бундай мулоқот жойлардаги воқеалардан кенгроқ хабардор бўлишга, меҳнат коллективларидаги аҳволни тўғри баҳолашга катта ёрдам беряпти.

Яқинда Тошкент область партия комитетида ёш коммунистлар билан учрашув бўлиб ўтди. Областимиз шаҳар ва районларида меҳнат қилаётган ёш коммунистлар область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов билан учрашдилар. Икки ўртада эркин, қизиқарли ва мазмунли суҳбат бўлди. Асосан қайта қуриш, мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш бўйича партия қўйган вазифалар қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида гап борди. Учрашув қатнашчилари ўз коллективларида амалга оширилаётган ишлар ҳақида гапириб бердилар, олға силжиш учун нималар тўсқинлик қилаётгани устида тўхталдилар.

— Август ойида халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш планини бажара олмадик, — дейди В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси цех бошлиғи Геннадий Володин.— Бунда албатта ёш коммунистларнинг ҳам айби бор. Ҳозир камчиликлар тугатиляпти. Янги хил қайиқлар ишлаб чиқариш йўлга қўйиляпти.

Корхонада интизом тобора мустаҳкамланмоқда. Ўртоқлик судининг активлиги сезиларли даражада ошди. Прогулчилар ва интизомсиз ишчилар 13-маошдан маҳрум этиляптилар, меҳнат отпускаси ва квартира олиш навбатлари орқага суриляпти. Ашаддий интизомсизлар эса касаба союз сафидан чиқарилмоқда.

Т. А. Алимов:— Интизом ва тартибни мустаҳкамлашга қаратилган тадбирларни ишчилар қандай тушунишяпти?

Г. Володин:— Ишчилар тўғри тушуниб тўла тўкис маъқулламоқдалар. Прогуллар ва ишга кечикиб келиш ҳоллари кескин камайди. Бирлашманинг бош заводи икки сменада ишлашга ўтди. Болалар боғчаси, овқатланиш, транспорт масалалари ижобий ҳал этилди.

Айрим муаммолар ҳам йўқ эмас. Маҳсулот етказиб берувчилар панд бермоқдалар. Турар-жой танқислиги сезилиб турибди. Мастерлар ва ишчилар ўртасида коммунистлар кўп эмас.

— Коллективимизда ҳали ҳам кўпгина ишлар қўл кучи билан бажариляпти,— суҳбатга қўшилди «Узбекрезинотехника» ишлаб чиқариш бирлашмаси контрол-ўлчов приборлари цехи электрослесари Гарри Финдлинг.— Лекин омборларда кўпгина ускуналар уйилиб ётибди. Уларни ишга тушириш устида, раҳбарлар дурустроқ бош қотиришмаяпти.

Сир эмас, иш пайтида ҳамма нарсани тўла уддасидан чиқолмаяпмиз. Жанговарлик ва иштиёқ етишмаяпти, чамаси. Устозлар тажрибасини синчковлик билан ўрганиш лозим деб ҳисоблайман. Чунки ветеранлар тажрибаси бебаҳо бойликдир.

— Биз қурувчилар ҳамшаҳарларимиз олдида катта қарздормиз,— дейди 159-қурилиш тресги 10-бошқармаси электрпайвандчиси Анваржон Бозоралиев.— Қурувчиларни тўғри танқид қилишади. Ишимизда тартиб йўқ. Ой бошида мудраб ўтирамиз. Кейин югур-югур бошланади. Бундай шароитда сифат устида ким ҳам бош қотирарди. Партия ташкилоти сафида 32 коммунист бор. Лекин уларнинг ҳаммаси ҳам актив эмас. Партия йиғилишида ҳисоботлар кам тингланади. Материаллар нима учун етишмаётганлиги ҳақида раҳбар коммунистларнинг ҳисоботларини тинглаш мумкин эмасми, ахир?

— Бизнинг ишимизда ҳам кўпгина камчиликлар бор,— суҳбатни давом эттирди Калинин районидаги 39-автотранспорт корхонаси ҳайдовчиси Николай Моисеев.— Биз шартнома асосида ишлаймиз. Лекин кўп ҳолларда у тўла бажарилмаяпти. Бир гал бензин бўлмаса, иккинчи гал мойлаш материаллари йўқ бўлади. Лекин бу билан биз ўзимизни оқламаслигимиз керак. Ҳар ким ўз жойида ишни қайта қуриб унумли ишлашга ҳаракат қилмоғи лозим.

— Коллективга раҳбарлик қилаётганимга эндигина бир йил бўлди,— дейди Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхози бригада бошлиғи Азамат Оқбердиев.— Пахта ҳосили топшириш планини бажарган бўлсакда, лекин ишимиздан тўла қониқиш ҳосил қилмадик. Агарда ўтган йили шудгорлаш сифатли ўтказилганида бу йилги натижа яна ҳам яхшироқ бўларди. Йиғим-терим даврида техникадан самарали фойдалана олмадик. Машиналар тез-тез бузилиб турди. Эҳтиёт қисмлар эса йўқ. Умуман, машиналарни такомиллаштириш пайти келди.

Акмал Икромов районидаги 228-мактаб синфдан ташқари ишларнинг ташкилотчиси Дилором Хожиакбарова, «Ташмостстрой» тресги қурилиш бошқармасининг бўёқчиси Зейбер Отажонова, Олмалиқ конметаллургия комбинати Қалмоққир кони участкаси электростанцияси машинист ёрдамчиси Бурҳон Ашербеков, «Чирчиксельмаш» заводи пўлат қуюв цехи электромонтёри Владимир Глушенко, Чиноз районидаги «Москва» колхозининг сут соғувчиси Анорхон Суярова каби ёш коммунистлар ҳам ишлаб чиқариш ва ижтимоий ҳаётдаги ўз бурчлари ҳақида гапирдилар.

Ўртоқ Т. А. Алимов ёш коммунистлар билан бўлган учрашувга якун ясаб, дилдаги бор гапларни очиқ-ойдин баён этганликлари учун уларга миннатдорчилик билдирди. Танқидий фикр ва мулоҳазалар, билдирилган таклифлар партиянинг қайта қуриш, мамлакатни социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантиришни жадаллаштириш соҳасида қўйган талабларини ҳисобга олган ҳолда ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилашга ёрдам беради.

ТАРИХИЙ ДЕКРЕТ

№ 208. Пятница. 27 октября 1917 г.

ИЗВѢСТІЯ

ЦѢНА: въ Петроградѣ 15 коп.

Центральнаго Исполнительнаго Комитета и Петроградскаго Совѣта Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.

Декретъ о мирѣ,

принятый единогласно на засѣданіи Всероссійскаго Съѣзда Совѣтовъ Рабочихъ, Солдатскихъ и Крестьянскихъ Депутатовъ 26 октября 1917 г.

ТИНЧЛИК—ЭЪТИҚОДИМИЗ

РЕВОЛЮЦИЯ тонгидаёқ Совет давлатининг жаҳонда тинчлик, осойишталик ўрнатиш ҳақидаги даъвати курраи замин узра баралла янгради. Доҳий Ленин тинчлик ҳақидаги Декретга имзо чекди. Саккизинчи ноябрдаёқ Совет ҳукумати Антанта мамлакатларининг ҳукуматларига сулҳ тузиш ва тинчлик ҳақида музокаралар бошлаш таклифи билан чиқди. Бу ўта инсонпарварлик даъвати эди. Чунки биринчи жаҳон уруши миллионлаб меҳнаткашлар оилаларини хонавайрон қилди, сон-саноқсиз қурбонлар келтирди. Бу ташаббусни урушқоқ империалистик доиралар рад этган бўлса ҳам йўқсиллар уни тўла қўллаб-қувватладилар, чунки тинчлик уларнинг орзу-умидлари эди.

Шундан бери ўтган сал кам етмиш йил давомида СССР ер юзида тинчлик яловбардори сифатида намоён бўлмоқда. Улуғ доҳий васиятларига оғишмай амал қилаётган Коммунистик партия ва Совет ҳукумати жаҳонда тинчликни сақлаш, уруш оловини ёқувчиларни, кишиликни қирғин-барот ядро урушига мубтало қилмоқчи бўлган унсурларни тийиб қўйиш йўлида ҳормай-толмай курашмоқда.

Рейкьявикда икки буюк давлат — СССР ва АҚШ раҳбарларининг учрашуви, унда Михаил Сергеевич Горбачев тутган йўл бунинг яна бир ёрқин ифодаси бўлди. Совет томони бу учрашувга ядро қуролларини камайтириш ва таъқиқлаш билан боғлиқ бўлган қатор таклифларни ўртага ташлаб, сўзда эмас, балки амалда тинчликсевар эканлигини кўрсатди.

Тинчлик йўли—бунёдкорлик йўлидир. Биз шу йўлдан коммунизм томон алп одимлар билан бораверамиз.

ЛЕНИН НУТҚИНИ ТИНГЛАБ

Барҳаёт сиймолар

Юзлаб кўзлар миллионлаб йўқсиллар учун азиз ва қадрдон сиймога қадалган. Минбарда Владимир Ильич Ленин нутқ сўзламоқда. Маъруза мавзуи «Партия қурилишининг навбатдаги вазифалари тўғрисида».

— Жанговар фаолият учун,— дейди доҳий донадона қилиб,— ҳарбий фаолият учун ҳам, хўжалик соҳаларидаги фаолият учун ҳам ташкилий соҳадаги фаолият учун ҳам — жуда кўпчилик ҳолларда эҳтиросли кишилар мутлақо зарур бўладилар, чунки улар катта эҳтирос кўрсатмасалар ғайрат билан ишламайдилар ва қийналиб кетган мамлакатда навбатда турган шошилинч вазифани ҳал қилмайдилар.

Ўша 1920 йил 24 сентябрь куни РКП(б) Бутунроссия IX конференциясида Ленин айтган бу фикрлар унинг қалбида абадий муҳрланади. У Ленин нутқини тинглаб ўтираркан беихтиёр унинг гаплари, айниқса эҳтиросли кишилар тўғрисида айтганлари дўстларини, оғир синфий курашдаги сафдошларини эслатади...

У биринчи марта Ленин номини 16 йил муқаддам дўсти Мирзааҳмад Мирҳодиев уйида большевикларнинг махфий йиғилишида эшитган. Мавжуд адолатсиз тузумни ўзгартиришга бел боғлаган большевиклар ҳамда уларнинг етакчиси Владимир Ульянов ҳақида рус ишчилари Корнюшин, Баталов ва Домин кабилар зўр меҳр-муҳаббат ила гапиришган эди. Ўшанда у — бинокор уста Очил Бобожон ўғли Тошкент темир йўл станцияси қурилишида ишларди.

Ҳолвани ҳоким еб, калтакни етим ейдиган, айшни нодон суриб, кулфатни доно тортувчи замонада меҳнат аҳли аҳволи жуда аянчли. Нега шундай? Рус мастеровойлари, айниқса дурадгор Василий Корнюшин бу саволга лўнда жавоб қилди. Бу адолатсиз тузумни ўзгартирсагина камбағалнинг кўкрагига шамол тегади.

Ўша-ўша у рус мастеровойларини ёқтириб қолди. Темир йўл станцияси қурилишида ишлаганда тунукасоз Иван Васильев билан айниқса яқин бўлиб қолди. У баъзан Олмазордаги уйига ҳам келиб турар, қизиқ суҳбатлари ила ўзига ром этарди.

Эсида, ўша 1916 йил июль ойи. Унинг уйига маслаҳатга маҳалла йигитлари, ёру-дўстлари тўпланди. Нима қилиш керак? Қўзғалиш керак! Қачонгача бу хўрлик ва ситамга чидаш мумкин?

1916 йил 11 июлда шу кишилар эрта тонгда полиция бошқармасини ўраб адолат талаб қилди. Бу кишилар сафида у ўғли Насриддин билан олға борганда курашчилар сафида ўзи каби бинокор уста, ғишт терувчи, сувоқчиларнинг эски дўстлари Мирзааҳмад Мирҳодиев, Ғулом Камолов, Йўлчи Иброҳимов, Султонхўжа ва Акбархўжа Қосимхўжаевларни учратди. Биргаликда Олмазордаги полиция маҳкамасини тошбўрон қилишди. Солдату миршаб, казаклар билан олишишди.

Қўзғолон аёвсиз бостирилди. Қуролсиз кишилар юзлаб милтиқ-пулемётларга қарши нима ҳам қила оларди? Тошларнинг кучи етмади. Чоризмга тош эмас, ўқ отиш кераклигини барча англаб етди.

Унутилмас 1917 йилда шундай қилишди ҳам.

У полиция таъқибидан қочиб, яшириниб юрганида оқ подшонинг тахтдан ағдарилганини эшитди. 3 мартда барча маҳаллий газеталар Николай II тахтдан воз кечганлигини ёритишди. Ўша куни Тошкентда катта митинг уюштирилиб, у ишчиларнинг улкан намойишига айланди. Шу митингда меҳнаткашлар хоҳиш-иродасини ўзида гавдалантирувчи Тошкент шаҳар Совети сайланди· 5 мартда эса солдат депутатлари Совети ташкил қилинди. 10 мартда Туркистон ўлкасининг ҳамма шаҳарларида революция ғалаба қозонганлиги шарафига бағишланган митинглар бўлиб ўтди. Турли ташкилотлар, иттифоқлар ташкил топа бошлади. Март ойида уларнинг сони биргина Тошкентнинг ўзида қирқтага етди.

Очил Бобожонов -1917 йил баҳордан большевиклар партияси аъзолигига қабул қилингач, ака-ука Акбархўжа ва Султонхўжа Қосимхўжаевлар билан ҳамкорликда июнь ойида меҳнаткаш ўзбекларнинг биринчи касаба союзи—«Иморатчи усталар жамияти»ни ташкил қилди.

Қисқа вақт ичида бу жамият аъзолари сони минг нафардан ошди. Тез орада эски Тошкентда ўндан ортиқ касаба союз ташкилоти вужудга келиб, уларга раҳбарлик қиладиган марказий орган — «Мусулмон касаба союзлари кенгаши» тузилди. Унга ҳар бир касаба союздан иккитадан вакил кирди· Очил Бобожонов большевик Першин тавсияси билан РСДРП Тошкент ташкилоти қошидаги «Касб комиссияси» аъзолигига сайланди.

ОЧЕРК

1917 йил ёз ойларида ўлкадаги синфий табақаланиш жараёни кучайди. Иқтисодий қийинчиликлар, социал ҳамда синфий зиддиятлар тобора кескинлашиб бормоқда эди. Генерал-губернатор Куропаткин қамоққа олиниб, Петроградга жўнатилганидан сўнг ҳокимият 7 апрелда Муваққат ҳукуматнинг Туркистон комитети қўлига ўтди.

Турккомитет империалистик буржуазия ва помешчиклар диктатурасининг Туркистондаги органи сифатида иш кўриб, ўлкадаги мавжуд тузумни сира ўзгартирмасликка, уни мустамлака сифатида сақлаб қолишга интилди. Революцион кучлар ҳам ўз сафларини кескин синфий жангларга тайёрлади.

Дастлабки тўқнашув сентябрь ойида - Александров паркидаги митингдан бошланди. 12 сентябрь куни Тошкент Совети шаҳарда ҳокимиятни қўлга олишини эълон қилди. Митингда Революцион Комитет сайланиб барча ваколатлар билан таъминланди.

Ўша митингда Очил Бобожонов юзлаб ишчилар қатори большевиклар революцияси учун қўл кўтарди. Эртасига у Шайхонтовур мачитида Султонхўжа Қосимхўжаев, Мирзааҳмад Мирҳодиевлар билан касаба союз аъзолари митингини уюштирди. Большевик Г. Цвиллинг унда янги шаҳардаги воқеалар ҳақида ахборот берди. Эски шаҳар меҳнаткашлари ҳокимият Тошкент Советига ўтганини маъқуллади. Бу ҳокимият 12 кун Тошкент Совети қўлида турди. 23 сентябрда Вақтли ҳукуматнинг генерал П. Коровиченко бошчилигидаги жазо экспедицияси етиб келгач, ҳокимият яна Турккомитет қўлига ўтди.

Туркистон ўлкасининг барча область, шаҳарларида большевистик тарғибот авж олдириб юборилди. 25 октябрда большевикларнинг Першин, Финкельштейн иштирокидаги махфий мажлисида қуролли қўзғолон плани ишлаб чиқилди.

Эски шаҳар пролетариатини бу план билан таништириш ва қўзғолон давомидаги ҳарбий ҳаракатларга тайёрлаш вазифаси большевик К. Е. Сорокинга юкланди. «Иморатчи усталар жамияти» 26 октябрда эски шаҳар меҳнаткашларининг умумий йиғилишини чақирди. Кун тартибидаги биринчи масала ўзбек қуролли дружинасини тузиш эди. Шу масала юзасидан янги шаҳар большевиклари вакили К. Сорокин нутқ сўзлади. У йиғилиш қатнашчиларини қуролли қўзғолон қилишга даъват этди. Бу ҳаммага маъқул бўлди. У 28 октябрда Тошкентда қуролли қўзғолонга гудок янграганда ўзбек дружинаси билан рус ишчиларига қўшилиб, Тупроққўрғон штурмида қатнашди.

Эски шаҳар меҳнаткашлари оқ гвардиячилар, бойлар ва уламолар иғвосига учмасдан балки ўзининг синалган етакчилари Султонхўжа, Акбархўжа Қосимхўжаевлар, Низомиддин Хўжаевлар бошчилигида ёш Совет республикаси ҳимоясига кўкракларини қалқон қилдилар.

Жаҳон пролетариатининг йўлбошчиси оддий ўзбек ишчиси, иморатчи уста — партия, халқ иродаси билан меҳнат аҳли етакчиси даражасига кўтарилган Очил Бобожоновни қабул қилиб у билан самимий суҳбатлашди. Доҳий Туркистондаги партия ва совет қурилиши билан қизиқди. Туркистон Компартияси сафлари бирлиги, жипслиги зарурлигини уқтирди. Владимир Ильич Очил Бобожонов диққатини республика партия ва давлат органларига маҳаллий миллатларни кўпроқ жалб этиш зарурлигига қаратиб, бу иш Совет Шарқида социализм қуришда улкан аҳамият касб этишини таъкидлади.

Доҳий қабулидан олам олам таассуротлар билан чиққан Очил Бобожонов қолган бутун умрини Владимир Ильич кўрсатмаларини бажаришга ва пролетариат доҳийси ғояларини амалга оширишга бағишлади.

Тошкент Фавқулотда Комиссия раиси ўринбосари, Тошкент умумшаҳар Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари, Тошкент шаҳар партия комитети аъзоси Очил Бобожонов, собиқ бинокор уста тақдирида партиямизнинг озодлик йўлидаги кураши ўзининг барча қирралари ила намоён бўлди. Унинг ҳаёти (1869-1932) халққа хизматнинг ёрқин намунасидир. Фарзанди Насриддин Бобожонов (1893—1970) ҳам ота изидан бориб революция иши учун курашди. 1918 йилда большевиклар партиясига қабул қилиниб, умрининг охирига қадар масъул лавозимларда ота ишончини, партия ишончини шараф билан оқлади.

Халқ бахт-саодати учун курашганлар ҳеч қачон унутилмайди. 1954 йилда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Фармони билан Тошкентнинг Октябрь районидаги кўчаларнинг бирига Очил Бобожонов номи берилди.

Ҳа, Очил Бобожонов ҳаёти ва фаолиятида Тошкентимизнинг қаҳрамонона ўтмиши, озодлик учун кураш ва бахтиёр келажаги мужассамдир.

Ҳамдам СОДИҚОВ.

Байрам рапортлари

ОРТИҚЧАСИ МИНГ ТОННА БЎЛАДИ

◆ ТОШКЕНТ. Эл маъмурчилиги йўлида фидокорона меҳнат қилган «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози деҳқонлари байрамга муносиб совға тайёрладилар. Улар ҳозиргача пландаги 15 минг 170 тонна ўрнига 15 минг 596 тонна сабзавот сотиб планларнни анча ошириб адо этдилар. Картошка плани ҳам зиёдаси билан бажарилди.

Соҳибкорлар меҳнати ҳам қувончли бўлди. 900 тонна ўрнига 1400 тоннадан ортиқ узум тайёрлов пунктларига етказиб берилди.

Бу меҳнат ғалабасига хўжаликнинг Э. Ирисбекова, К. Раҳмонов, Х. Арслонов сингари ўртоқлар бошлиқ бригадалар деҳқонлари, айниқса, баракали ҳисса қўшдилар.

Колхоз деҳқонлари шу кунларда пландан ташқари топшириладиган маҳсулотни минг тоннага етказиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Султон АКБАРИЙ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими.

КЎТАРИЛГАН ҚУЁШГА САЛОМ!

Чарх тебранмоқда. Тарих калава ўрамоқда. Дук ташлаб-ташлаб айланган кўҳна чарҳнинг тебранишини 1917 йил шунақанги бир оламшумул-тарихий воқеа ўзгартиб юбордики, унинг умумлашма номи, байналминал унвони Улуғ Октябрь социалистик революцияси эди.

Революция наърадорлари, нафаси ўткир шоирлар такрор-такрор сифатлаб, бисотларидаги бор ташбеҳларни, рангларни ишлатиб, Эрк қуёши, Бахт қуёши, Башарият қуёши деган Октябрнинг таърифтавсифига, мадҳномасига ҳар қанча сўз мулки кам. Азимдан азим, порлоқдан порлоқ, музаффардан музаффар, муаззамдан муаззам Октябримиз қуёши. Қатра-қатрасига улуғ Ленин заковати ва башорати, ҳурриятпарварлиги ва инсоншунослиги, орзу-армони ва жони-жаҳони йўғрилган Октябрь қуёши. Шу боис Ромен Роллан долғали инқилоб субҳидамларидаёқ Октябрь ватанига мурожаат қилиб деганди: «Сиз янги кун алангасини, чинакам ҳақиқатга айланган идеал алангасини ҳамда шу идеални амалга оширишга қодир бўлган қанчадан-қанча ёш кучлар оқимини элтмоқдасиз. Биз Ғарбимиз оқшомидан туриб, Шарқда қудратли кўтарилишнинг янги тонги, янги даврнинг кенг уфқлари ёришаётганини кўриб турибмиз. Кўтарилиб келаётган қуёшга салом!».

Октябрь қуёши чақмоқ тангриси Зевс думалатиб юборган оташ ғилдирак эмас. Бу қуёшни кашф этгунча, ёғдуларни балқитгунча не-не собит ленинчилар отилмади баррикадаларда, не-не фидокор революционерлар чиримади сургунларда, не-не мағрур байроқдорлар чопилмади намойишларда! Ҳа, кишилик тарихининг андозаси йўқ, жумлаи жаҳон пайпаслаб кўрмаган социалистик революция арзонга тушмади Россияга ва унинг чекка ўлкаларига! Шу важдан у бебаҳо бизга!

Замин замин, замон замон бўлиб, тарих кўп қалқди, ҳаёт кўп долғаланди. Лекин бирон-бир қўзғолон, тўнтариш, инқилоб манглайи қоранинг тақдирини ўзгартиролмади. «Лаънат-ла тамғаланган» йўқсиллар дунёсини Россияда Октябрь қуёшигина ёруғликка чиқазди. Октябрь ҳақсизга ҳақ, бахтсизга бахт, ишсизга иш, ерсизга ер, сувсизга сув, нонсизга нон берди. Камбағал бошини силади. Меҳнатчига ўзлигини танитди. Довлашиб ётган уруғ-аймоқлар бошини қовуштирди. Миллатлар ва элатларни қирмизи байроқ остига бирлаштирди. Шу важдан у муқаддас бизга!

Буржуа сиёсатдонлари қанчалик фол очмасин, жазаваси тутиб, қанчалик «умри қисқа» демасин, Октябрь қуёши шараф кўшкидан оғиб кетмади. Октябрь ғоялари ва мақсадлари гражданлар уруши оловларидан ҳам, даҳшатли очлик бўғовларидан ҳам, Улуғ Ватан уруши синовларидан ҳам ғолибона ўтди. Ленинча доҳиёна башорат тасдиқланди: учинчи рус революцияси оқибат натижасида социализм ғалабасига олиб келди. Шу важдан у ардоқли бизга!

Шукрким, толеимизга Октябрь шиорлари, Ленин декретлари бор экан, йўқса биз қатиқ ивимас оч уйда, қайси бир пучмоқда тухум топсак ичидан сариғини тополмай, елкага тўн ёполмай, гурра улоқ чополмай:

Оғилда ҳўкизим йўқ,
Қўрада мўгизим йўқ,
Ёқада қундузим йўқ,
Фалакда юлдузим йўқ,—

йўсинида бекасу бенаво, фақиру ҳақир ўлтираверардик, кўз косасини ёшга тўлдираверардик. Ҳозирги ёшларга бу уйдирма туюлса керак. Йўқ, ҳаққас рост!

Хайрият, 69 йилдирки мудҳиш мозий унут! Золим қамчиси унут! Асорат кишани унут!

Қувон, тўлқинлан, эркин, кўкракдор халқим! Қаторда тенг, феъли кенг халқим! Қардошлар билан бўйлашган, бурро-бурро сўйлашган, омонликни ўйлашган халқим! Бахт эшиги катта очилсин, қадамингга гуллар сочилсин!

Йилда бир революцион шаҳарни зиёрат қиларканман, ҳар сафар мовий Невада абадий лангар ташлаган «Аврора» қоматини кўриб, Виборг томонини айланиб, Фин вокзали бўсағасида броневикдаги Ленин ҳайкали пойига гул қўйиб, ақлим қандайдир тиниқлашади, кўнглим равшан тортади. Мен ўзимча туйқусдан яшариб, янгиланиб кетганга ўхшайман. Бўшашув қайда, томирларим кескинроқ ураётгандай. Ҳа, инқилоб бешигида кронштадтлик қизил гвардиячи бўлиб кетмаслик мумкин эмас.

ПУБЛИЦИСТИКА

...Субҳи содиқ олтмиш тўққизинчи Октябрнинг мусаффо тонги отаётганидан дарак беряпти. Ҳа, демай қуёш балқийди. Қучоқ-қучоқ нур ёғилади. Қушлар янги кун туққани билан табриклаб чақчақ сайрайди. Қайдадир гўс ноғора тарақламоқда: така-тум, така-так. Кумуш карнайлар «ғат-ғут» қилади. Горн садолари уйқучи жужиқларни уйғотаётир: байрам бугун, байрам бугун! Мунис бека ўқувчи формаларини, қизил бўйинбоғларни дазмоллаш билан овора. Бўй етган ўғил-қизларга кийимлар тахт. Байрамнинг олди бўлишга нима етсин!

Ҳалитдан тасаввур этаман: парад ўтаётир, парад. Октябрь паради. Ғолибият паради. Сафбаста, текис.

Алвонлар чайқалади. Зарҳал ёзувлар...

— Улуғ Октябрга шон-шарафлар!

— Яшасин совет жамиятининг раҳбар ва раҳнамо кучи — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Қайта қуриш... жадаллаштириш... Бугунги ва эртанги кун моҳиятини, ривожини, моддий ва маънавий такомилини белгилайдиган сиёсат шу. Инсон омилининг фаоллигини ўлчайдиган бирдан-бир мезон шу. Революцион ўзгаришнинг туб негизи шу. Эришилган ютуқлар билан талтайиб кетмасдан, янада баландроқ ўрламоқ, ўн иккинчи беш йилликнинг беқиёс муваффақиятларини тўнғич йилданоқ таъминламоқ даркор. Партия шунга ундамоқда. Коммунизм шунга ундамоқда.

Ҳавода чинни кабутарлар чарх уради. Улар тинчлик қушлари, омонлик элчилари. Барқарор тинчлик бўлмаса, еган-ичганимизда ҳаловат йўқ. Океан ортидаги бир тоифа жангарилар шайтонлайверса, ядровий қуролларни портлатаверса, космосни ҳарбийлаштиришга жон-жаҳди билан уринаверса, бунинг оқибати яхши бўлмайди, албатта. Қурол-яроғларнинг ҳаддан ташқари кўпайиб кетгани ажал уруғи, қиёмат-қойим деган гап. Лекин биз жуда инсофлимиз. Ҳар қандай бадкирдорни ҳам тўғри йўлга солиш, замин қил устида муаллақ турганда огоҳлантириб қўйиш масъулиятини бўйинга олиб турибмиз. Олий даражадаги Рейкьявик учрашуви буни яққол намоён этди. Ядро урушини бошлаш мумкин эмас, унда ғолиб ҳам, мағлуб ҳам бўлмайди. Ўртоқ М. С. Горбачев ибораси билан айтганда: «Ҳозирча эса биз Американи хатарли режадан воз кечишга кўндиришга ҳаракат қиляпмиз».

Наҳотки, наҳотки 4,5 миллиард йил муқаддам пайдо бўлган Еримиз бир ядровий зарб билан кунпаякун, хоки тўзон бўлиб кетса?! Йўқ, соғлом ақл, бирлашган куч йўл қўймаяжак оламшумул фожиага! Урушга йўл берк!

Ана, улкан чаноқда қайнаб-тошган пахтани даст кўтариб ўтишяпти ялангтўш, оқяктакли деҳқонлар. Ўзбекистонни пахта мамлакати десак деғулик, лофи йўқ. СССРни 1932 йилда пахта мустақиллигига эриштирган айни ўзбек момиғи бўлади. Ҳа, демай бешинчи миллион тонна ҳам қад кўтаради. Юк катта. Марра яқин.

Нурафшон диёрда пахта тайёрлаш планини иккинчи бўлиб бажарган пойтахт области ҳалиям бўш келмаяпти. Олий ҳимматига, саховатпешалигига балли!

Халқимизнинг кўнгли пахтасидай оқ. Меҳмон келса, олдига оқлиқ қўйиш удуми. Тўйга розилик белгиси ҳам — оқлиқ. Пахтадан нусха кўтариб, опоғойи, оппоқ қиз, деймиз.

Пахта — ҳап-ҳалол бисот. Меҳнатдан келса бойлик, турмушинг ҳам чиройлик, деган халқимиз. Ҳалолидан берсин!

Эртага, парад. Октябрь паради. Ғолибият паради, сафбаста, текис. Ленин майдони парад қатнашчиларини, ҳазрати ишчиларни, матонатли бободеҳқонларни, ўткир зиёлиларни, уруш ва меҳнат ветеранларини, турнақатор навқирон ёшларни гулдурос олқишлайди.

Улуғ айёмлари, ёруғ байрамлари муборак бўлсин, азизлар!

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! КПСС XXVII съездининг тарихий қарорларини астойдил, ҳалол меҳнат билан амалга оширайлик!

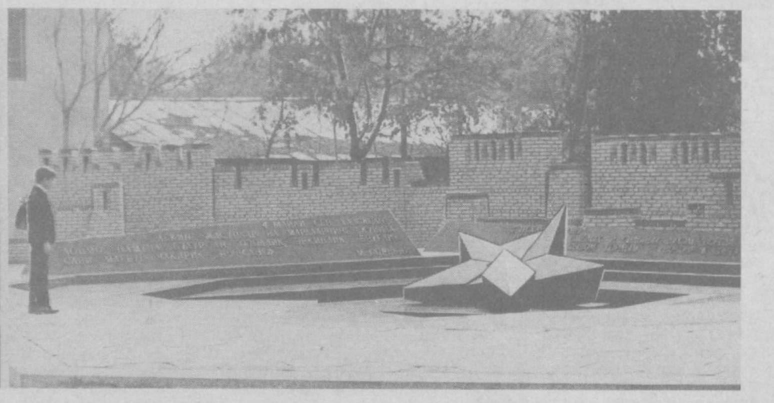

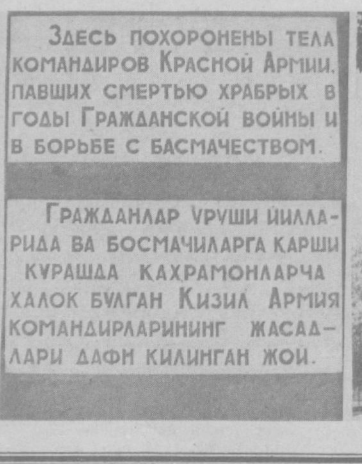

● ПОЙТАХТИМИЗДАГИ кўпгина жойлар Улуғ Октябрь социалистик революцияси номи билан бевосита боғлангандир. Бугунги кунда мангу сукунат ҳукмрон бўлган тарихий ерлар бағрига қулоқ тутсангиз беихтиёр бир пайтлардаги жанглар гулдуроси, отишмалар овозини эшитгандай бўласиз. Ҳа, улар Октябрь нидоси — янги тузум овозлари эди. Бу жойларда озодлик машъалини боши узра баланд кўтарган қаҳрамон юртдошларимиз мангу уйқуга чўмганлар.

А. Зуфаров фотолари.

Байрам рапортлари

ОЛДИНДА —ОРИФА

«СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси механика-йиғув цехининг Орифа Чумақулова етакчилигидаги бригадаси ишчилари Улуғ Октябрнинг 69 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишмоқда.

Улар байрам арафасида меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича белгиланган кўрсаткичга эришдилар.

Бригадада МТЗ-80Х тракторларининг майда механизмларига ишлов берилади. Токарь А. Абдуназаров, созловчи В. Малько, пармаловчи В. Кулагиналар шахсий мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

М. ҚОСИМОВА.

ЮБИЛЕЙГАЧА—ИККИ ЙИЛЛИК ПЛАН

◆ «ГЕОЛОГОРАЗВЕДКА» тажриба-экспериментал заводининг Виктор Усенко етакчилигидаги йиғувчи-слесарлар бригадаси аъзолари вақтдан ўзиб ишлашмоқда. Улар Тошкентнинг Энгельс кўчасида қурилаётган 16 қаватли турар-жой биноси учун 150 тонналн кўчма опалубкалар комплекси тайёрлашни муддатидан илгари 7 ноябрь арафасида бажардилар.

Бригаданинг Михаил Локтев, Владимир Филатов, Виктор Чернишев каби слесарлари юксак унум билан меҳнат қилиб, кунлик нормаларини 130—140 процент адо этмоқдалар.

Шу кунларда бу илғор коллектив 1987 йилнинг январь ойи ҳисобига меҳнат қиляпти. Улар Октябрь 70 йиллигигача беш йилликнинг 2 йили план топшириқларини бажаришга қарор қилишган.

М. ДОКТОРОВ.

Октябрь революцияси ордени нишондорлари

● ТОШКЕНТ трактор заводининг фрезерчиси Сандаҳмад Юнусов.

● ЎЗБЕКИСТОН ССР Фанлар академиясининг ўсимликлар экспериментал биологияси институти директори Абдумавлон Абдуллаев.

ҚЎШ ҚУВОНЧ

БУГУН биз деҳқонлар учун қўш байрам. Улуғ Октябрь ва пахта байрами. Колхозимизда пахта тайёрлаш плани анча ошириб бажарилди. Давлатга топширилган «оқ олтин»имизнинг асосий қисми юқори сортларга қабул қилинди. Бу ғалабага бизнинг бригадамиз деҳқонлари ҳам салмоқли ҳисса қўшдилар. Биз 65 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 43 центнердан пахта йиғиштириб олдик. Она-Ватанга 280 тонна хом ашё етказиб бердик.

Бу ютуқларга бир ёқадан бош чиқариб, бамаслаҳат меҳнат қилганлигимиз туфайли эришдик. Коллективимизнинг ҳар бир аъзоси пировард натижанинг салмоқли бўлиши учун курашди. Баҳор ва ёз бўйи ғўзани сифатли парвариш қилган сувчиларимиз, механизаторларимиз йиғим-теримда ҳам жонбозлик кўрсатдилар. Шу туфайли йиллик план ва мажбуриятимизни районда биринчилар қатори бажардик. Механизаторимиз Т. Ҳасанов ўз агрегатида 220 тонна пахта терди. Д. Хошимова, Ҳ. Ҳолйигитова сингари кўпмингкилограммчиларимиз ҳам баракали меҳнат қилишди. Бригадамизнинг Ҳ. Исмоилов, Т. Алиқулов, М. Чортахчиев сингари аъзолари пахтани ўз вақтида қабул пунктларига етказиб беришда актив қатнашдилар.

Деҳқон учун ҳамма фасл долзарб. Бугун даладаги пахтани тезроқ йиғиб-териб олиб, келгуси мўл ҳосилга пухта замин яратиш лозим. Сўнгра яна экишга тайёргарлик бошланади. Ана шу тадбирларни оби-тобида бажарган деҳқоннинг хирмони ҳамиша баракали бўлади. Биз ана шундай иш юритиб, йилдан-йилга салмоқли натижаларга эришаяпмиз.

Шонли байрам — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллигини муносиб меҳнат ютуғи билан кутиб олаётган бригадамиз аъзолари республикамиз улкан хирмонининг тезроқ юксалиши учун даламиздаги сўнгги чаноқларгача йиғибтериб, она-Ватанга топширишга ҳаракат қилмоқдалар.

С. ГУЛАҲМЕДОВА,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз бригада бошлиғи.

ҲАММАСИ—ХАЛҚНИКИ

УЛУҒ ОКТЯБРЬ социалистик революцияси ғалаба қозонгач, кўп ўтмай доҳиймиз В. И. Лениннинг Ер ҳақидаги декрети эълон қилинди. Қишлоқ меҳнаткашлари, камбағал деҳқонлар ерга ҳақиқий хўжайинлик қила бошладилар. Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлиги туфайли ўтган тарихий давр мобайнида Ердан фойдаланишнинг самарадорлигини ошириш соҳасида катта ишлар қилинди. Буни пойтахт областимиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Ҳозирги пайтда областимизда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши билан шуғулланадиган 110 колхоз, 10 та хўжаликлараро ташкилот, барча системадаги 97 совхоз, 188 та ёрдамчи хўжалик ва бошқа давлат хўжаликларига 1037,9 минг гектар ер бириктилган бўлиб, ундан 765,1 минг гектари қишлоқ хўжалигига яроқли, 413,1 минг гектари суғориладиган ер ҳисобланади.

Кейинги беш йилликда областда 15 минг гектар янги ер ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалиги оборотига киритилди.

Областда 257 минг гектар майдонда алмашлаб экиш ўзлаштирилди. Тупроқни сув ва шамол эррозиясидан сақлаш бўйича ҳам бир қатор ишлар олиб борилмоқда.

Айни кунларда областимиз меҳнаткашлари КПСС XXVII съезди қарорларини амалга ошира бориб барча соҳаларда юксак социалистик мажбуриятларини бажариш учун астойдил курашмоқдалар.

ТАРИХИЙ ДЕКРЕТ

№ 209
Суббота
28 октября 1917 г.
ИЗВѢСТІЯ
ЦѢНА:
Центральнаго Исполнительнаго Комитета
и Петроградскаго Совѣта
Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.
... крестьянъ-делегатовъ ... просятъ остаться ...
ДЕКРЕТЪ О ЗЕМЛѢ

ТОШКЕНТ—ЖАҲОНГА

ЎНЛАБ ишчилар бажарадиган операцияларни автомат линиянинг ўзи бажаряпти. Ана, конвейер лентасида ювилган топ-тоза бўш шишалар «оқиб» келяпти. Маълум участкага етгач автоматлар бу шишаларга пепси-кола ичимлигини қуймоқда, автоматлар уларнинг қопқоғини ёпяпти. Шишалар яна транспортёр-йўлида давом этади. Бир участкага келгач, улардан биттаси ўз-ўзидан четга улоқтириб ташланди, чилчил синди, ичимлик ерга тўкилди. У шишани автомат улоқтириб юборди. Нега? Олдинги бирнечта текширув участкаларининг «эътиборидан четда қолган» гарди бор экан, сўнгги текширув «постидан» ўтмади, ўтмайди ҳам...

Бу ақлли автомат линиялар областимиздаги оддий саноат корхоналаридан бири бўлмиш Қибрай алкоголсиз ичимликлар комбинатида ишлаб турибди.

СССР 50 йиллиги номли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида эса ундан ҳам ғаройиб машиналар — роботларни кўриш мумкин. Республикамизда биринчи бўлган роботлашган цех бу ерда бирнеча йилдан бери муваффақият билан ишламоқда, роботлар 80 ва 100 от кучига эга бўлган янги маркали қудратли тракторларни тайёрлашда актив иштирок этмоқда.

Дарвоқе, Тошкент трактори!

Бу бирлашмада ҳар йили ўртача 30 минг дона трактор ишлаб чиқарилмоқда. Ҳолбуки...

Улуғ Октябрь инқилоби ғалаба қилгач, Совет давлатининг дастлабки йилларида доҳиймиз Владимир Ильич мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш учун 100 мингта трактор бўлишини орзу қилган эди. Юз мингинчи трактор эса 1968 йилда Тошкентнинг ўзида — Ўзбекистон трактор-йиғув (ҳозирги Агрегат) заводида ишлаб чиқарилди! Ҳозир, қудратли трактор заводининг бош конвейеридан 11 беш йилликда эса юз эллик мингта трактор чиқди.

Бу машиналар фақатгина республикамиз ва қардош республикалар эҳтиёжини қондирибгина қолмай, ўнлаб чет мамлакатларга ҳам экспорт қилинмоқда. Ҳозирги даврга келиб республикамизнинг 220 та саноат корхонаси маҳсулотларини 100 дан ортиқ чет мамлакатлар харид қиляпти. Пойтахт шаҳар ва областимиздаги корхоналар — «Ташсельмаш», «Таштекстильмаш», Тошкент экскаватор, кабель, «Подъемник», «Средазэлектроаппарат» заводлари, Бекободдаги В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи, Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, қишлоқ хўжалик машиналари, трансформатор заводлари, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати маҳсулотлари жаҳон бозорида айниқса довруғ қозонган.

Улуғ Октябрь инқилобидан олдин нина ва мих каби буюмлар ҳам четдан келтирилган Туркистон ўлкаси бугунга келиб индустрияси юксак тараққий этган Ўзбекистон бўлиб дунёга танилишида социалистик тузумнинг мазмун-мундарижаси мана-ман деб ўзини кўрсатиб турибди. Яқин ўтмишда — коллективлаштириш бошланган ўттизинчи йилларда биринчи тракторни кўриб қўрқув ва ҳайратдан ёқасига туфлаган, бу «ем емайдиган от»нинг гуриллаб ер ҳайдашини кўра туриб унга ишонолмай ажабланиб қараган ўзбек фарзандлари ва набиралари бугун қудратли самолётларгача ишлаб чиқараётгани, уларни бепоён осмон бўшлиқларида маҳорат билан бошқараётгани ҳам Октябрь инқилоби самарасининг айнан ўзидир!

Тошкент саноати маҳсулотларини қатор ривожланган чет эл мамлакатлари ҳам харид қилмоқда, бу маҳсулотлар халқаро ярмаркаларда юксак баҳоланяпти. Масалан, Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводининг ПК-100 маркали йигириш-ўраш машиналари Брнодаги халқаро ярмаркада бундан ўн йил муқаддам олтин медаль билан тақдирланган эди. Кейинги ўтган давр ичида корхона инженер-техник ходимлари ва конструкторлари янада янги, замонавий тўқимачилик машиналари ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Заводнинг экспорт харитасида Чехословакия, Болгария, Корея, Индонезия, Афғонистон ва бошқа ўнлаб мамлакатларни кўриш мумкин.

Ҳа, бугун Ўзбекистон дунёга фақат «оқ олтин»и билан эмас, балки юксак сифатли енгил саноат маҳсулотлари, қудратли, такомиллашган машина-механизмлари билан, электрон асбоб-ускуналари-ю мустаҳкам пўлат хом ашёлари ва ҳақиқий олтини билан ҳам машҳурдир. Улуғ Октябрь дояси бўлган — дўстлик, қардошлик, биродарлик тарихан қисқа муддатда мана шундай улкан тараққиёт йўлини босиб ўтишга имконият яратди. Иттифоқимиздаги барча халқлар ва элатларнинг биродарлик қонунлари асосида ҳамкор-ҳамнафас ҳаёт кечириши — Совет турмуш тарзи ушбу тараққиётнинг ҳаракатлантирувчи кучидир. Бундай турмушни эса Октябрь инқилоби берди!..

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

СИФАТ УЧУН МУКОФОТ

«ТАШСЕЛЬМАШ» заводининг пахта териш машиналарига шкив тайёрловчи 2-механика-йиғув цехидаги А. Фогель етакчилик қилиб келаётган бригада ишчилари ўтган йилнинг охирида сифатни анча пасайтириб юборишди. Ишлаб чиқарган маҳсулотларига кўплаб эътирозлар кела бошлади. Юзага келган нохуш аҳволни бартараф қилиш учун кескин чоралар кўриш зарур бўлиб қолди.

Шунда бригада аъзолари умумий йиғилиш ўтказишди. Ҳамма ҳар хил фикр билдирди. Лекин бригаданинг илғор ишчилари токарлардан М. Исаев, Ш. Исломов, қирқувчи М. Аширова ва бригадир А. Фогелларнинг фикрлари бир ердан чиқди. Технологик жараённи кузатиш керак. Кўпчилик бир овоздан билдирган бу мулоҳаза тўғри бўлиб чиқди. Технология жараёнида шкивларнинг ҳаракат мароми бузилган эди. ХВА 00103 ва 14ХВ 40101 шкивларида кўп брак учради. Демак бригадада айб йўқ, брак термик қайта ишлашда юзага келаётган экан.

Бу камчилик тугатилди. Натижада брак маҳсулот ишлаб чиқаришга барҳам берилди. Эндиликда 10 га яқин номдаги шкивлар биринчи тақдим этишдаёқ юқори сифатларга қабул қилинаяпти.

Фақат бугина эмас. Бригада аъзолари ягона наряд асосида ишлашди. Техника назорати бўлими ушлаб қолган ҳар қандай камчилик бутун бригадага тегишли деб топилади.

— Ҳар бир камчилик учун бутун бригаданинг баравар жавобгарлиги ишчиларнинг масъулият ҳиссини оширар экан — дейди цех техника назорати бўлими бошлиғи Т. Туркина. — Мана ҳозир А. Фогель етакчилигидаги бригада маҳсулоти биринчи тақдимдаёқ 100 процент қабул қилинаяпти. Бўлим назоратчиларининг иши ҳам анча енгиллашди.

Бундан ташқари, бригада ишчиларини мукофотлаш низоми ҳам қайта кўриб чиқилди. Бунда сифат учун мукофот икки баравар оширилди!..

В. КЛЕМЕНТЬЕВ,
«Ташсельмаш» заводи катта инженери.

Октябрь революцияси ордени нишондорлари

● КОММУНИСТИК районидаги «Ленинский путь» колхози аъзоси Гулайна АБДУКАРИМОВА.

● 39-АВТОБАЗАНИНГ илғор ҳайдовчиларидан бири Мели БЎРИЕВ.

● ТОШКЕНТ шаҳридаги 14-болалар шифохонаси врачи Сурайё Хўжаева.

● «ТАШОБЛМОНТАЖ» бошқармасининг пешқадам электр пайвандчиси Ҳатам ТОЛИПОВ.

А. Зуфаров фотолари.

Мамлакат меҳнаткашлари! Меҳнат унумдорлигини сабот билан оширингиз! Бунинг учун ҳар бир коллективда, ҳар бир иш жойида барча резервлардан фойдаланингиз!

КАТТА ДАСТУРХОНГА

● БЕКОБОД. Ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йилини район деҳқонлари ҳамма соҳада муваффақиятли якунламоқдалар. Октябрь байрамини муносиб кутиб олиш учун курашаётган район сабзавоткорлари давлатга сабзавот маҳсулотлари ва картошка сотиш йиллик план ва мажбуриятларини ортиғи билан бажардилар. Эл дастурхонига пландаги 12800 тонна ўрнига 12900 тонна сабзавот, 1400 тонна ўрнига 1800 тонна картошка етказиб берилди.

Бу ғалабага Навоий номли, Ленин номли колхозлар, «Ленинград», Колпаков номли ҳамда «Далварзин» совхозларининг меҳнаткашлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликларда сабзавот экинлари ва картошкадан мўл ҳосил етиштирилди.

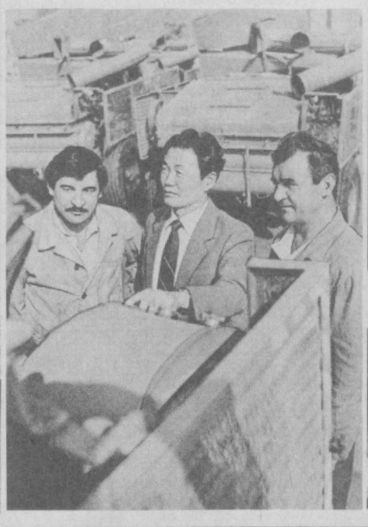

● СУРАТЛАРДА: 1. Оққўрғон район «Ленинизм» колхозининг Х. Усмонов бошлиқ бригадаси пахтакорлари байрамни далада кутиб олмоқдалар. (Чапдан) бригадир Х. Усмонов, механик-ҳайдовчилар Х. Усмонов ва Ж. Мусурмонқулов. 2, «ЎЗБЕКСЕЛЬМАШ» бирлашмаси бўлими бошлиғининг ўринбосари Э. Цой, илғор слесарлар В. Андрияко ва А. Раҳматов. 3. «ТАШГИПРОГОР» лойиҳалаш институти архитектори А. Ҳамроқулов яратган лойиҳалар пойтахт турар-жой массивлари қурилишида катта эътибор қозонмоқда.

А. Мальцев ва М. Нуриддинов фотолари.

ҚАРДОШЛИК ҚОНУНИ БИЛАН

ҚАДАМИМИЗ ЕТМАГАН ЖОЙ ЙЎҚ

ФАКТ ВА ШАРҲ

Биз 1983 йил май ойида «ВЛКСМ XIX съезди» номи билан Иваново области зарбдор қурилишлари томон йўл олган эдик. Ўтган давр мобайнида отрядимиз ёш жангчилари Привольжский районидаги «Ўзбекистон» совхозида 29 та котеж, 2 та тўрт қаватли, битта беш қаватли турар-жой биносини, 380 ўринли мактаб, 140 ўринли болалар боғчаси, сабзавот сақлаш омборлари, савдо ва маиший хизмат корхоналарини қуриб бердик, 14 километрлик йўл очдик.

Отрядимиз составида ғазалкентлик Собиржон Ерматов, Зайниддин Мирзаев, чирчиқлик Ғайрат Юнусов, тошкентлик Николай Сергеев, Александр Артеменко каби қалби олов ёшлар бор. Улар меҳнатда ва жамоат ишларида барчага намуна бўлмоқдалар.

Шу йилнинг август ойида Ғайрат билан мени партия аъзолигига қабул қилишди. Шу ишонч бизни яна ҳам актив меҳнат қилишга ундамоқда. Байрамолди мусобақасида ёшларимиз ғолиб чиқдилар. Эндиликда «Ўзбекистон» совхозини тўла қуриб битказиб, «Тошкент» совхози қурилишига киришмоқдамиз. Келаси йилда 500 ўринли клуб, алоқа бўлими, маиший хизмат уйи ҳамда 400 бошга мўлжалланган ферма қуриб беришни мўлжалламоқдамиз.

Мен бетон қоришма узелида оператор бўлиб ишлаяпман. Ўтган йили Иваново қишлоқ хўжалиги институтининг сиртқи бўлимига ўқишга кирдим. Қишлоқ Совети депутатлигига сайланганман. Ишдан бўш соатларимда маданий-маиший объектлар қурилишида қатнашаяпман. Ўтган ойда 1400 метрлик пиёдалар йўлкасини фойдаланишга топширдим.

Абдуманноп АБДУМУТАЛОВ,
Иваново область Привольжский район бетон қоришма узели оператори.

Область комсомол комитетига бундай хатлар тез-тез келиб туради. Ёшларимиз ҳозирги кунда Иттифоқнинг турли бурчакларида қад кўтараётган зарбдор объектларда фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Шу йилнинг ўзида комсомол йўлланмаси билан Бутуниттифоқ зарбдор объектларига 415 нафар йигит-қиз, республика қурилишларига эса 500 га яқин киши жўнаб кетди. Уларни Байкал-Амур магистрали ва «Ростсельмаш» заводи қурувчилари, РСФСРнинг ноқоратупроқ зонасини ўзлаштираётган ва Тюмень областида янги газ қувурларини очаётган жасоратли кишилар сафида кўриш мумкин. Ёшларимиз қаерда бўлмасинлар, ўз фидокорона меҳнатлари билан областимиз шарафини мардона туриб ҳимоя қилмоқдалар, комсомолчасига, зарбдорчасига ишламоқдалар.

Зарбдор объектларга бориб ишлаш истагини билдираётган йигит-қизлар сони йил сайин кўпайиб бормоқда. Бу бежиз эмас. Партия ўн иккинчи беш йилликда комсомоллар олдига яна ҳам катта вазифалар қўйди. Ёшларимиз бунга жавобан янги меҳнат жасоратига отланмоқдалар. Уларни янги-янги зарбдор қурилишлар кутмоқда.

Р. АЗИМОВ,
область комсомол комитети ишчи ва қишлоқ ёшлари бўлими инструктори.

ИНҚИЛОБ БЕРГАН ВАКОЛАТ

МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАР кенг меҳнаткашлар оммасини мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга сафарбар этишнинг энг самарали бўғинларидан бири эканлиги партия XXVII съезди минбаридан туриб қайта-қайта таъкидланди. Бундай таъриф халқнинг ўз-ўзини социалистик бошқариш принципига асосланган совет тузумининг асл мазмун ва моҳиятини ифодалайди.

Октябрь инқилоби берган бу чинакам демократик ваколат эндиликда маҳалла комитетлари фаолиятида ҳам кенг амал қилаётир. Жумладан, бизнинг маҳалла комитетимиз бажараётган кундалик ишлар бунга яққол мисол бўла олади.

Маҳалламиз территория ва аҳоли сони жиҳатидан фақат Оржоникидзе қишлоқ Советидагина эмас, балки Ўрта Чирчиқ районидаги энг йирик маҳаллалардан бири ҳисобланади. Ким Пен Хва номли колхознинг 5 та пахтачилик бригадаси бизга қарайди. 236 та хонадон бор. Шу сабабли маҳалла комитети аъзолигига 21 киши сайланган. Улар асосан қишлоғимизнинг ҳар жиҳатдан актив, обрў-эътиборли кишиларидир.

Биз қишлоқ Совети ижроия комитети билан келишилган ҳолда тузиладиган бир йиллик тадбирлар асосида иш олиб борамиз. Бу тадбирлар асосан қишлоқ территориясини ободонлаштириш ва озода сақлаш, аҳолининг турмуш шароитини яхшилаш билан боғлиқ социал-маданий вазифаларни ҳал этиш, жамоат тартибини сақлаш, эскилик сарқитларини тугатиб, улар ўрнига замонга мос янгича маросимларни меҳнаткашлар турмушига сингдириш каби масалалардан иборат бўлади.

Маҳалла комитети аъзоларининг актив ҳаракати билан бу йил тўйларни ўтказишда қатъий тартиб ўрнатилди. Аввало тўйларни ортиқча харажатларсиз, ихчамгина қилиб бир кунда ўтказадиган бўлдик. Иккинчидан, келин-куёвларнинг ЗАГСдан ўтишлари билан боғлиқ ортиқча дабдабалар тугатилди. Қиз базми ва тўйларга тоғора-тугун кўтариб боришлар бекор қилинганлиги қишлоқ аҳлига, айниқса маъқул тушди. А. Мирзақулов, М. Абдураимов, М. Жўраев, Б. Ҳамдамқулов, У. Аҳмедов ва бошқа 20 дан зиёд ҳамқишлоқларимиз хонадонларида янгича ўтказилган тўйлар ҳаммага манзур бўлди.

Шуниси диққатга сазоворки, илгари арзимас масала юзасидан қишлоқ Совети ижроия комитетига боришга тўғри келарди. Энди эса қишлоқ аҳли у ёки бу масалани ҳал этиш учун маҳалла активларига мурожаат қиладиган бўлдилар. Бу маҳалла комитетининг обрў-эътибори ошганлигини кўрсатади, албатта. Демак, биз ўз зиммамиздаги жамоат вазифасини бажариш ваколатидан тўғри фойдаланмоқдамиз.

А. АНОРБОЕВ,
«Қайтмас» қишлоқ маҳалла комитетининг раиси.

ТОШКЕНТ БАЙРАМ ЛИБОСИДА

А. Зуфаров фотолари.

Бунда толе ҳар нарсадан мўл

СССР халқ артисти, Мукаррама Турғунбоева номидаги Ўзбекистон ССР Давлат хизмат кўрсатган «Баҳор» халқ рақс ансамблининг бадиий раҳбари Қундуз МИРКАРИМОВА билан суҳбат

Биз, совет аёллари жуда бахтлимиз. Юрагимнинг чуқур қатламларидан жой олган бу сўзларни мен ҳар куни, ҳар сония, ҳар онда қайта-қайта такрорлашга тайёрман. Зероки, мен она-юртимнинг бир санъаткори сифатида ҳамкасбларим, шогирдларим билан кейинги йиллар мобайнида кўп марта чет эл сафарларида бўлдим. Неча-неча эллар, элатлар ҳаёти, турмуш тарзи билан танишдим. Аёллар тақдири билан қизиқдим. Австрия, Япония, Норвегия ва бошқа мамлакатларда бўлганимда зодагонларча кун кечираётган бой хотинлару, ҳамон бир бурда нон топиш машаққатидан халос бўлолмаган чўрилар, хизматкорларни кўрдим.

Бечоралар кўзлари очликдан ич-ичига тушган, болаларини эргаштириб тиланчилик қилишар, лекин ҳамма вақт ҳам кирган эшиклари, мурожаат қилган кишилари саховатидан баҳраманд бўлавермас эдилар. Мурувват кўрган одамларига эса минг бор қуллуқ қилиб, оёқларини ўпгудек эгилардилар. Хомуш чеҳраларига ним табассум югуриб, аянчли аҳволга тушган фарзандларига тасалли беришар, бир кунлик умрларига етгудек ризқ-рўз тўплагач, ҳорғин кўзларида таскинлик пайдо бўларди.

Ўтган йили Яман Араб Республикасига қилган сафаримиз вақтида унинг шимолий қисмидаги аёллар турмушини кўриб, ўзбек хотин-қизларининг инқилобдан аввалги қисматини эсладим. Бу жойда аёллар ҳуқуқи чинакамига поймол этилган. Бегона эркакка юзини кўрсатиш гуноҳ, кўчада очиқ юриш гуноҳ. Енги қисқа кўйлак ва калта лозим кийиш ҳам гуноҳ. Юзларига қора чиммат тортган бу муштипарлар билан суҳбатлашганимда ёруғ дунё лаззатларидан баҳраманд бўлолмай бағрилари қон эканлигидан нолиб гапирдилар. Аммо очилишга йўл йўқ. Бу тартибга бўйсунмаганлардан неча-нечаси тошбўрон қилинганлиги, қариндошлари томонидан қийнаб, бўғиб ўлдирилганлигини афсус-надоматлар билан сўзлаб беришди.

Ҳатто бу аёлларнинг ўзлари учун, мутлақо эркаклардан холи тарзда концерт кўрсатганимизда ҳам чимматларини кўтаришмади. Аммо ансамблимизнинг Маъмура Эргашева, Ўғилой Муҳамедова, Света Турсунова, Нурхон Зулинова, Малика Ҳайдарова каби раққосаларининг фусункор рақсларини севиб қолганликларини айтиб, аёллар яна бир бор томоша кўрсатишни илтимос қилишди. Эртасига эркаклар учун алоҳида концерт кўрсатиб бўлганимиздан сўнг, яна уларни таклиф этдик. Энди мухлисларимиз бизларни ўзларига яқинроқ олишар, чеҳралари очиқ бўлмасада, чиммат ортидан саволлар билан мурожаат қилишарди.

Концерт бошлашдан аввал бир соатча суҳбатлашдик. Улар ўзбек хотин-қизлари ҳаёти билан қизиқиб қолишди.

Шунда мен республикамизда аёллар эркаклар билан тенг ҳуқуқли эканликлари, бизда хотин-қизлар орасидан жуда кўплаб Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, давлат ва республика аҳамиятидаги мукофотлар лауреатлари, фан арбоблари, шоиралар, етук шифокорлар, пахта усталари чиққанлиги ҳақида гапирдим. Номи жаҳонга танқли шоирамиз, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зулфияхоним, СССР халқ артисти, истеъдодли дирижёр Дилбар Абдураҳмонова, оддий деҳқон фарзандлари — Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Мунаввар Исҳоқова, Саодат Гулаҳмедова, етук олималар — Муқаддам Ашрапова, Мелихон Охунова, Ойсара Умурзоқова, Раъно Убайдуллаева, эл севган санъаткорлар — СССР халқ артистлари Сора Эшонтўраева, Бернора Қориева, Галия Измайловалар тўғрисида сўзладим. Ишчилар синфининг асл фарзандлари — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраева, СССР Олий Совети депутати Хайриниса Норматовалар кўрсатаётган буюк фидокорлик ҳақида ҳаяжон билан ҳикоя қилдим.

— Мен ҳам эркин ва саодатбахш жамиятимизда ўз бахтини топган аёлман, — дедим уларга фахрланиб. — Санъат мени жаҳонга танитди. Ҳозир қирқ нафар пари-пайкарга бошман. Улар ҳам юртимиздан, партия ва ҳукуматимиздан чексиз миннатдорлар.

Бизнинг нурли ҳаётимиз араб аёллари учун фақат орзу ва ҳавас эди. Концерт узоқ давом этишига қарамай, у тугагандан кейин ҳам ҳеч ким зални ташлаб кетгиси келмасди. Улар бизнинг бахтимиздан сармастдек ўтирардилар....

Биз яқинда Аргентинада бўлганимизда ҳам санъатимизга, ўзбек аёлларига ҳурмат-эътиборни аниқ ҳис этдик. Буэнос-Айрес, Уругвай шаҳарлари, Мендоса, Кордова, Сан-ху вилоятларида кўрсатган концертларимизни томошабинлар қизғин олқишладилар. Сервантес театрида бўлиб ўтган самимий учрашувда театрнинг балет труппаси рақкосалари ўзбек миллий рақсларини севиб қолишгани, уларни ўрганиш иштиёқида эканликларини билдирдилар. Ансамблга кўп йиллардан бери меҳнати сингиб келаётган талантли санъаткорлар Бахтиёр Алиев, Қаҳрамон Дадаев, Хайрулла Лутфуллаевлар билан бирга агрентиналикларга рақслар ўргатдик, улардан ҳам чиройли номерларни ўрганиб олдик.

Бу сафар чоғида рўй берган бир зумли мана бу воқеа ҳаётимда абадий унутилмас бўлиб қолади: автобусимиз шаҳар марказидаги концерт саройидан эндигина қўзғалаётган эди, қўлларида даста-даста гуллар кўтариб олган хотин-қизлар бизларни тўхтатишди. Сўнг улардан бири автобусга чиқиб:

— Азиз ўзбекистонликлар, биз — Чили аёлларимиз, — деди. — Бошимизга диктатор Пиночет солган мусибат туфайли Аргентинадан бошпана топганмиз. Биз шу ерда туриб курашаяпмиз, диктаторлик тузуми йўқ бўлгач, она-ватанимизга қайтамиз. Ғалаба биз билан! Ҳозиргина сизларнинг концертингизни томоша қилдик. Дўстлигимиз рамзи сифатида мана шу гулларни сизларга тақдим этамиз.

Юзларида қатъият, ўз ватанига содиқлик, она тупроғига соғинч туйғуси мужассамлашган бу аёллар тутган гулларни меҳр билан бағримизга босар эканмиз, кўзларимизда севинч ёшлари қалқиди. Қалбимизда уларнинг тақдирига ачиниш билан биргаликда жасоратли бу аёлларга таҳсин ҳислари жўш урарди. Жаҳон халқлари учун тинчлик нақадар зарурлигини шунда яна бир бор юракдан ҳис этдик.

Умрим давомида кўп шаҳарларни кездим. Аммо қаерда бўлмайин, Улуғ Октябрь зиёсидан туғилган мамлакатимиздаги каби бахтиёр аёлларни учратмадим. Биз бахтлимиз дейман! Юртимизга муҳаббатимиз улуғ. Дилим жўшадию, севимли адибимиз Ҳамид Олимжоннинг қуйидаги меҳр тўла сатрларини эслайман,

Мана сенга олам-олам гул,
Кучоғингга сиққанича ол.
Бунда толе ҳар нарсадан мўл.
То абадий шу ўлкада қол.

Ҳа, Советлар мамлакатида толе ҳар нарсадан мўл, буни биз, хотин-қизларнинг ёркин тақдири янада яққол кўрсатиб турипти. Шунинг учун ҳам бизга эрк ва озодлик, тенг ҳуқуқлилик, саодат бахш этган партиямиз, халқимиз, жонажон юртимиз олдида доим таъзимдамиз.

Суҳбатни «Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири С. ҲАСАНОВ ёзиб олди.

● Республикамизда хотин-қизлардан 114 нафар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бор, шулардан 16 нафари областимиз халқ хўжалигида фидокорона меҳнат қилмоқда.

● Ҳозирги пайтда республикада 612 минг, шу жумладан, областимизда 57 минг аёл кўп болалиги учун нафақа олмоқда.

● Бу йил серҳуёш диёримизда юз мингинчи онага «Қаҳрамон она» унвони топширилди. Областимизда эса бундай шарафга 7 мингдан кўпроқ аёл сазовор бўлган.

● Илм-фан ташкилотчилари сафи хотин-қизлар ҳисобига тобора ортиб бормоқда. Хусусан, Ўзбекистоннинг илмий-тадқиқот муассасаларида фаолият кўрсатаётган 13 мингдан зиёд хотин-қизлардан 133 нафари фан доктори, 3973 нафари фан кандидатидир.

Спорт

ЎТИШ ТУРНИРИДА

◆ ИККИНЧИ лига командалари ўртасида финал турнирнинг навбатдаги давра ўйинлари бўлиб ўтди. «Соҳибкор» Саратовнинг «Сокол» командаси билан бўлган ўз майдонидаги учрашувда 3:1 ҳисобида ғолиб келгач, ўтган куни сафарда шу команда билан жавоб ўйинини ўтказди. Бу сафар майдон эгалари йирик 5:0 ҳисобида ғалабага эришдилар. «Соҳибкор»нинг бу мағлубиятдан кейин ягона йўлланмага бўлган даъвогарлик имкони деярли йўққа чиқди. «Заря» (Ворошиловград) футболчилари қолган икки учрашувда бир очко тўпласалар биринчи лигага йўлланма оладилар.

ИККИНЧИ БОСҚИЧГА ЧИҚИШДИ

◆ ТОШКЕНТНИНГ «Динамо» волейболчилари СССР кубогининг биринчи босқич ўйинларини Воронеж шаҳрида ўтказишди. Улар Ленинграднинг «Динамо», Киевнинг СКА, Вильнюснинг «Кураппаратура» командаларини мағлубиятга учратиб, Олмаота ва Воронеж волейболчиларига ютқазишди.

Тошкентликлар уч ғалаба билан иккинчи босқич мусобақаларига йўлланма олишди.

ОЧКОЛАРНИ БЎЛИШИБ ОЛДИЛАР

◆ «БИНОКОР» чемпионатнинг навбатдаги ўйинларини Челябинск шаҳрида «Металлург» коллективи билан ўтказди. Биринчи ўйинда тошкентликлар 5:3 ҳисобида ғалабага эришган бўлсалар такрор учрашув майдон эгалари фойдасига 6:2 ҳисобида тугади.

ТОШКЕНТ ГАРНИЗОНИ БОШЛИҒИНИНГ БУЙРУҒИ

1 ноябрь 1986 йил № 74 Тошкент шаҳри

ҚЎШИНЛАРНИНГ 1986 ЙИЛ 7 НОЯБРЬ ПАРАДИ ТЎҒРИСИДА

§ 1

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллиги шарафига Қизил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг парадини Тошкент шаҳрида В. И. Ленин номли майдонда 1986 йил 7 ноябрда 10.00 да ўтказиш белгиланди.

Парадни Қизил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал полковник Н. И. ПОПОВ қабул қилади.

Парадга қўмондонлик қилиш менга буюрилган.

§ 2

Қисм командирлари тасдиқлаган расчётга мувофиқ ва белгиланган вақтда линейниларни юборсинлар ва қўшинларни парадга олиб чиқсинлар.

Кийим формаси — ёзлик, саф учун парадлик.

§ 3

Парад ўтказиш пайтида артиллерия салюти берилсин.

§ 4

Маҳаллий вақт билан 21.00 да менинг кўрсатмамга мувофиқ Тошкент шаҳрининг белгиланган пунктларида байрам салюти берилсин.

§ 5

В. И. Ленин номли майдонда тартиб сақлаш бўйича умумий раҳбарликни Тошкент гарнизони ҳарбий коменданти подполковник Б. Д. Мельниковга юклайман.

Э. ВОРОБЬЁВ,
Тошкент гарнизонининг бошлиғи, округ қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари, генерал-лейтенант.

ТОШКЕНТ ШАҲАР МЕҲНАТКАШЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ 1986 ЙИЛ 7 НОЯБРЬ НАМОЙИШИ ТЎҒРИСИДА

1986 йил 7 ноябрь Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 69 йиллиги байрами шарафига В. И. Ленин номли майдонда Қизил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг паради ва Тошкент шаҳар меҳнаткашлари вакилларининг намойиши бўлади.

Қизил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг паради соат 10.00 да бошланади.

Намойишда иштирок этадиган меҳнаткашлар вакиллари корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар билан йиғилиш пунктларида тўпланиб, белгиланган маршрут бўйича район колонналари составида В. И. Ленин номли майдонга борадилар.

Таклиф билетлари бўлганларни В. И. Ленин номли майдонга киритиш соат 9 дан 45 минут ўтганда тўхтатилади.

Махсус пропускка эга бўлмаган машиналардан ташқари барча турдаги транспорт воситаларининг ҳаракати шаҳарнинг марказий қисмида А. Навоий, Ф. Энгельс, К. Маркс, Пролетар, Ш. Руставели кўчаларида, Ўзбекистон, В. И. Ленин номли проспектларда соат 7.00 да тўхтатилади ва меҳнаткашлар намойиши тугагандан сўнг қайта бошланади.

Тошкент метрополитени 7 ноябрь куни эрталаб соат 6.00 дан тунги соат 2.00 гача ишлайди. Соат 8.00 дан 14.00 гача Октябрь революцияси станциясининг фақат чиқиш қисми ишлайди. Бу вақтда В. И. Ленин номли майдон ва «Пахтакор» станциялари ёпиқ бўлади.

Шаҳар комиссияси.

УЛУҒ ОКТЯБРЬ ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

✦ МАНАГУА. Октябрь революцияси инсоният тарихида янги давр очди, жаҳон халқларига порлоқ келажак йўлини кўрсатиб берди, деди Манагуадаги сандиночилар миллий озодлик фронти регионал комитетининг сиёсий секретари Карлос Каррион. У Никарагуа жамоатчилиги вакилларининг Улуғ Октябрь социалистик революцияси 69 йиллигига бағишланиб бу ерда ўтказилган тантанали йиғилишида сўзга чиқди.

(ТАСС).

ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ ТАЙИНЛАНДИ

✦ АДДИС-АБЕБА, 4 ноябрь. (ТАСС). Бугун Эфиопия ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Берхану Байе Социалистик Эфиопия ташқи ишлар министри этиб тайинланди. Эфиопия ахборот агентлиги (ЭНА)нинг хабар беришича, Эфиопия муваққат ҳарбий маъмурий кенгаши ана шу қарорни қабул қилган.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

• МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР •

«ЯДРОСИЗ КОРИДОР» ТЎҒРИСИДА СССР ДЕЛЕГАЦИЯСИ

✦ НЬЮ-ЙОРК, 4 ноябрь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеясининг 41-сессиясида СССР делегацияси Германия Бирлашган социалистик партияси билан Германия социал-демократик партиясининг қуролсизланиш соҳасидаги янги муҳим сиёсий ташаббуси — «Марказий Европада ядросиз коридор яратиш принциплари»ни қўллаб-қувватлаб чиқди. Ташаббуснинг амалий мазмуни, деди Бош Ассамблеянинг биринчи комитетида СССР вакили В. Л. Израэлян, сиёсий қарашлардаги тафовутлардан қатъий назар хавфсизликни таъминлаш проблемаларига янгича, реалистик ёндашув бўлганида қуролсизланиш юзасидан конкрет аҳдлашувларга эришиш мумкинлигини салмоқли равишда тасдиқлайди.

ЛИВАН ҲАМОН ТЎПГА ТУТИЛМОҚДА

✦ БАЙРУТ, 4 ноябрь. (ТАСС). Исроиллик агрессорлар ва уларнинг «Жанубий Ливан армияси»га мансуб ёлланган аскарлари Ливаннинг жанубий районларида жойлашган аҳоли пунктларини яна ваҳшиёна тўпга тутдилар. Мимас ва Айн Фужур қишлоқларида аҳоли ўртасида ярадорлар бор. Жазо отрядлари Қаукаба, Хасбани ва Бургос районларида оммавий тинтув ўтказдилар, кишиларни қамоққа олдилар.

Ливан ватанпарварлари қаршилик фронтининг жангчилари ўтган кунлар мобайнида Бекаа водийсининг ғарбий қисмида ва Таллат Ахмадияда босқинчилар ва улар гумашталарининг позицияларига ҳужум қилдилар.

ҲИНДИСТОНДА СОВЕТ ЦИРКИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

✦ ДЕҲЛИ, 4 ноябрь. (ТАСС). Ҳиндистонга гастроль билан борган совет цирки артистлари Ҳиндистон пойтахтида зўр олқишга сазовор бўлиб, ҳозир Ҳиндистоннинг катталиги жиҳатидан иккинчи шаҳри — Бомбай (Махараштра штати) аҳолиси уларни қарсаклар билан қаршиламоқда. Ҳар куни совет артистлари томоша қўяётган жой гавжум бўлмоқда. Бу шаҳарда 7 минг томошабинга мўлжалланган миллий цирк биноси томоша кўришни хоҳловчиларнинг ҳаммасини сиғдира олмаяпти. Ҳолбуки, совет цирки усталари икки — уч мартадан томоша кўрсатаяптилар.

КОСМИК ҚУРОЛЛАР БИЛАН ШУҒУЛЛАНУВЧИ ГРУППАНИНГ МАЖЛИСИ

✦ ЖЕНЕВА, 4 ноябрь. (ТАСС). Бугун бу ерда ядровий ва космик қуроллар юзасидан Совет — Америка музокаралари доирасида космик қуроллар билан шуғулланувчи группанинг мажлиси бўлди.

НИМА • ҚАЧОН • ҚАЕРДА?

ЭКРАНЛАРДА ЖОНЛАНГАН ТАРИХ

◆ **ОБЛАСТИМИЗ кинотеатрлари, маданият саройлари, клуб, кинозалларида байрам кунлари намойиш этиладиган фильмлар программаси ранг-баранг. Томошабинлар ҳукмига ҳавола этиладиган илмий-оммабоп, ҳужжатли ва бадиий фильмларнинг асосий қисмини революция мавзусидаги лента-лар эгаллайди.**

Пойтахт область аҳолиси 60 га яқин кинозалларда «Уларга Ленин кўмаклашарди», «Оташин революционер», «Дивизия қўмондони А. Пархоменко», «Чор самодержавиесига қарши штурмга» сингари ҳужжатли фильмлар билан бир қаторда «Владивосток, 1918 йил», «Инқилоб чавандозлари», «Жонтойнинг қасамёди» бадиий фильмлар намойиш этилади.

Шу кунларда областимиз территориясида жами 700 га яқин турғун ҳамда кўчма кино қурилмалар пахтазорларда, дала шийпонларида, шаҳар ва қишлоқларда аҳолига намунали хизмат кўрсатади.

ЯРМАРКАЛАР, САЙИЛЛАР

◆ **ҲАР йили Октябрь байрами арафасида пойтахтимизда Ўзбекистон ноз-неъматлари билан савдо қилувчи ярмаркалар уюштириш яхши анъанага айланиб қолди.**

Ярмаркалар бозорлардан узоқроқ ерларда, йирик турар-жой массивларида, бевосита саноат корхоналари яқинида ишламоқда. Тошкент тўқимачилик комбинати, трактор ишлаб чиқариш бирлашмаси, Қорақамиш массиви, Дзержинский майдони ва Карл Маркс кўчаларида очилган ярмаркалар хизматидан кўпчилик мамнун.

Бугунгача республика областлари 3117 тонна сабзавот, шу жумладан, 230 тонна шолғом ва турп, 442 тонна сабзи, 147 тонна қовоқ келтирилди, — дейди Тошкент шаҳар ижроия комитети савдо бош бошқармасининг ходими С. Имомов.

Областимиз ярмаркалари тугаши биланоқ Карл Маркс кўчасида яна анъанавий сайиллар бошланади. 7—8 ноябрь кунлари бу ерда бадиий ҳаваскорлик коллективларининг чиқишлари билан бир қаторда палов ва оби нонларнинг якунловчи сайили ўтказилади. Байрам кунлари ўтказиладиган бу қизиқарли тадбирларга пойтахтимизнинг барча меҳнаткашларини таклиф этамиз.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
«Ташкентская правда»
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.